

Muzikos atlikėjų kompetencijų plėtotės ypatumai

doc. dr. Vida Umbrasienė

Tarptautinė konferencija

**Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS)
prioritetai ir iššūkiai Lietuvos aukštajam mokslui**

2011 m. balandžio 27 d.

Viešbučio “Panorama” konferencijų centras

Vilnius

ECTS kreditai

Nuo 1989:

- studento *darbo sąnaudų apskaita* studijų rezultatams pasiekti (*Erasmus*)

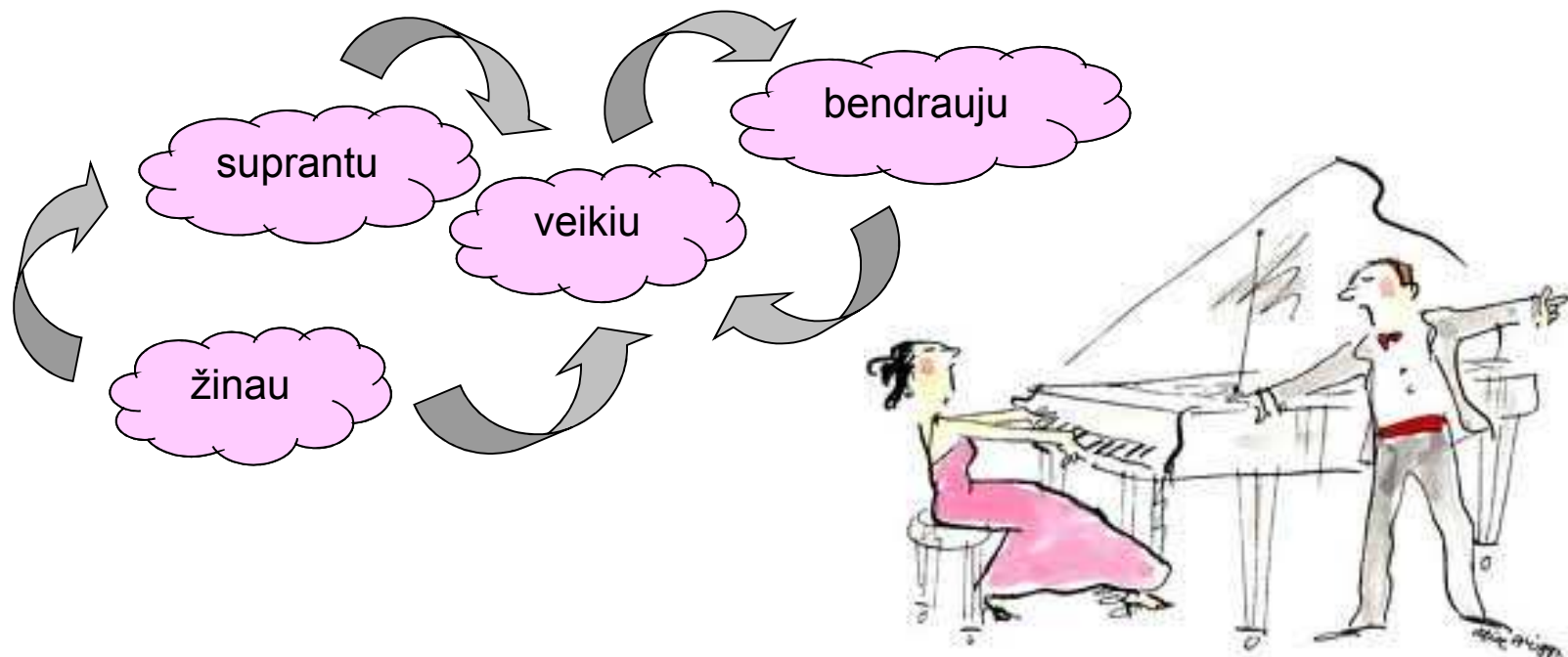
Nuo 2011:

- kompetencijos ir studijų rezultatai
- studijos, orientuotos į studentą (*Mokslo ir švietimo įstatymas (2009)*)

Kompetencijos

Kompetencijomis apibūdinamas dinamiškas žmogaus savybių derinys, reikalingas konkrečiam darbui gerai atlikti.

Tai kognityviniai ir metakognityviniai gebėjimai, žinios ir supratimas, tarpasmeniniai, intelektiniai ir praktiniai gebėjimai bei etinės vertybės.

Studijų rezultatai

Studijų rezultatai yra teiginiai, apibūdinantys, **ka** studentas turėtų žinoti, suprasti ir gebėti, baigęs studijas ar konkretų jų etapą.

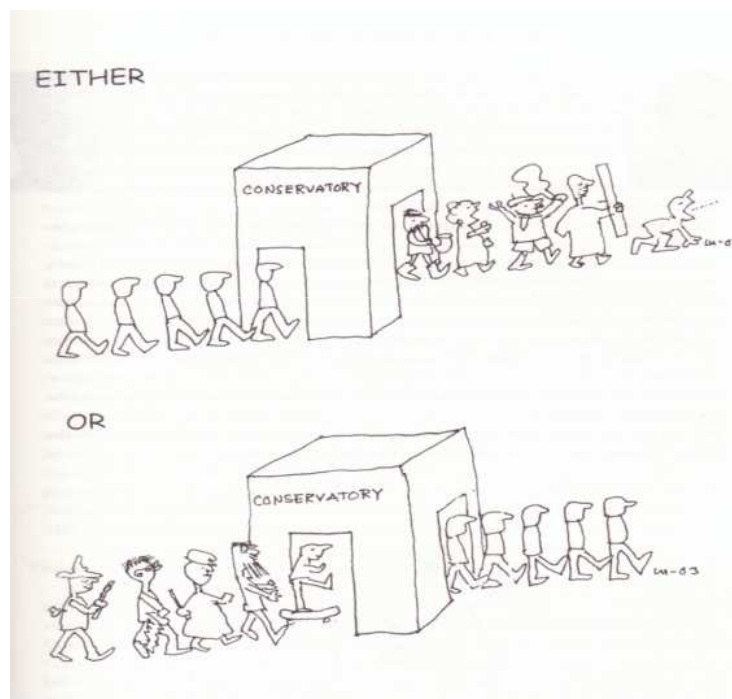

- ▣ žinojimas ir supratimas (teorinės tam tikros dalykinės srities žinios, gebėjimas jas suprasti);
- ▣ žinojimas kaip elgtis (praktinis turimų žinių taikymas);
- ▣ žinojimas kaip būti (asmens vertybės ir nuostatos, taikomos gyvenant ir dirbant visuomenėje, suvokiant jos socialinį kontekstą).

Studijų rezultatai yra studento pasirengimo profesijai ir gyvenimui rodiklis

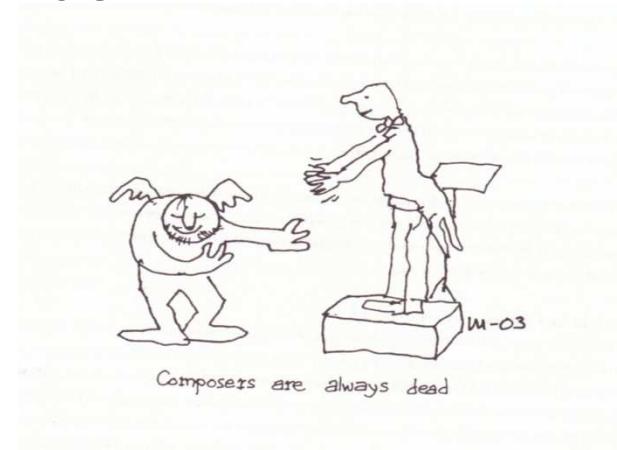
Aukštoji muzikos mokykla Bolonijos deklamacijos kontekste

Reglamentai =

Menininko ugdymo specifika

kūrybiniai atradimai
nuolatinis atsinaujinimas
neatrastų meninės raiškos formų paieška
individualybės ugdymas

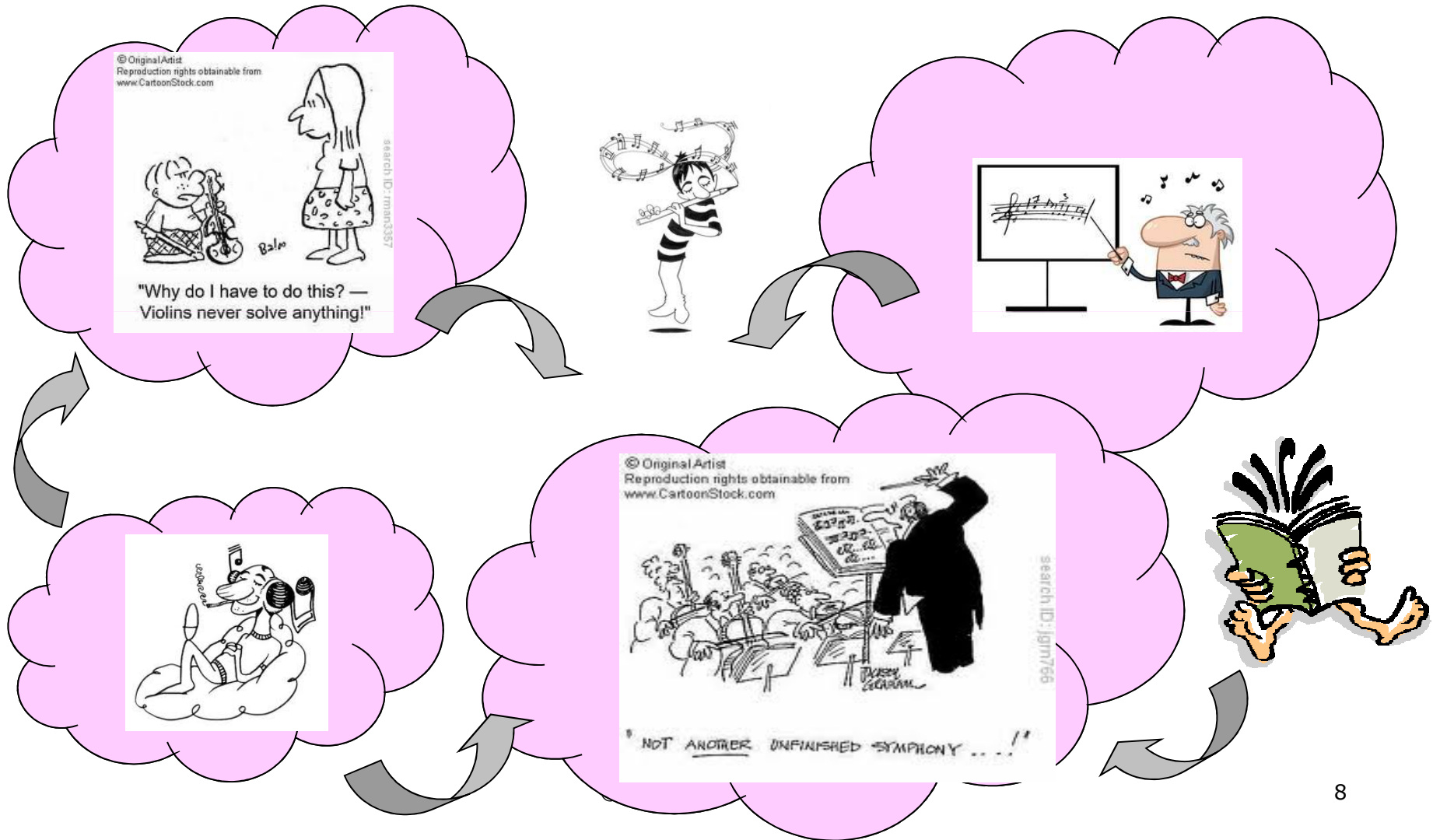

Muzikos studijų specifika

- ❑ priėmimas į muzikos studijas: reikalaujama specialaus pasirengimo (įgūdžiai lavinami nuo vaikystės)
- ❑ vertinimo kriterijai – aukšti meniniai standartai
- ❑ mokymo specifika: individualus mokymas (1:1)
- ❑ muziko branda (ilga studijų trukmė)
- ❑ įsidarbinimo rodikliai – problema (laisvai samdomi menininkai)

Kas yra kompetingas menininkas?

Kas yra meno studijų rezultatai?

Muzikos atlikėjo kompetencijos

Praktiniai pasiekimai (įgūdžiai)

- Meninės raiškos įgūdžiai
- Repertuaro atlikimo įgūdžiai
- Muzikavimo ansamblyje įgūdžiai
- Mokymosi ir repetacijų įgūdžiai
- Muzikos skaitymo įgūdžiai
- koncertiniai gebėjimai
- Improvizaciniai gebėjimai

Teorinės kompetencijos

- Klausymo ir kūrybiniai gebėjimai
- Verbaliniai gebėjimai
- Repertuaro ir muzikinės medžiagos pažinimas
- Muzikinio konteksto supratimas

Bendrosios kompetencijos

- Savarankiškumas
- Psichologinė kompetencija
- Kritinis požiūris
- Komunikaciniai gebėjimai

Muzikos krypties profesinio lauko tyrimas

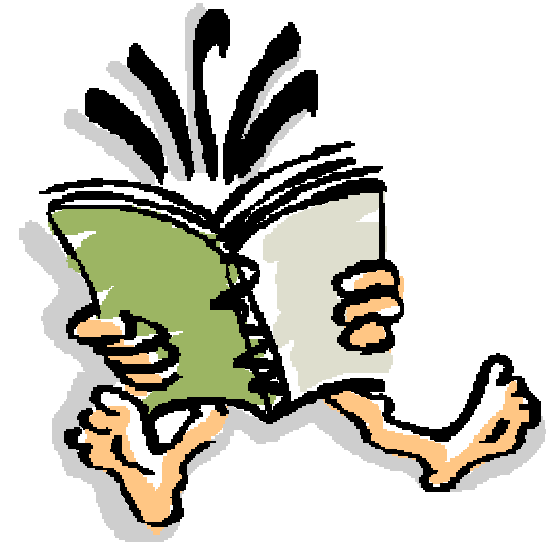
Tyrimo tikslas: patikrinti koku laipsniu tradiciškai formuojamos kompetencijos aukštosiose mokyklose yra atpažįstamos ir pripažįstamos darbo rinkoje.

Rezultatai:

- patvirtinti ir patikslinti preliminarūs bendrųjų ir dalykinių kompetencijų sąrašai
- įvertintas specialistų pasirengimas darbui
- nurodyti nauji gebėjimai ir įgūdžiai, įgyjami darbo vietoje
- įvardinti trūkstami įgūdžiai ir gebėjimai
- pateikti pasiūlymai studijų programų tobulinimui.

Bendrujų kompetencijų prioritetai muzikoje:

- ▣ gebėjimas žinias pritaikyti praktikoje
- ▣ dalykinės srities žinios ir savo profesijos supratimas
- ▣ gebėjimas kurti naujas idėjas (kūrybiškumas)
- ▣ gebėjimas dirbti grupėje
- ▣ gebėjimas mokytis

Pageidaujamos dalykinės kompetencijos:

- ❑ vadyba (koncertų organizavimas)
- ❑ psichologinės žinios ir įgūdžiai (pasiruošimas scenai, scenos baimė, pasitikėjimas savimi, gebėjimas susikaupti)
- ❑ judesio mokymas (scenos judesys, šokis, vaidyba, scenos kalba, fechtavimas)
- ❑ teisės pagrindai (autorinės sutartys)
- ❑ informacinės technologijos
- ❑ užsienio kalbos
- ❑ darbo sauga (sveikatos mokslai, sportas)
- ❑ kai kurie specialieji dalykai (džiazas, elektroninė muzika, garso įrašymas)

Kompetencijos ir kreditai

Studijų kreditas – studijų dalyko apimties vienetas, kuriuo matuojami:

studijų rezultatai

ir

studento darbo laikas

Vienų studijų metų 1600 valandų atitinka 60 studijų kreditų

Studento darbo krūvio skaičiavimas:

- ❑ dalyko/modulio vaidmuo (privalomasis, pasirenkamas ir kt.) kvalifikaciniam laipsniui įgyti
- ❑ formuojamų kompetencijų svarba ir kompleksškumo lygmuo siekiamam kvalifikaciniam laipsniui
- ❑ dalyko/modulio vaidmuo studijų programoje
- ❑ darbų ir užduočių apimtis siekiant programos tikslų
- ❑ studijų metodų tinkamumas numatytoms kompetencijoms ugdyti
- ❑ auditorinių ir savarankiško darbo valandų santykio optimalumas, būtinas studijų tikslams pasiekti
- ❑ darbų etapų planavimas

Atlikimo meno kompetencijų plėtotė (1)

Dalyko (modulio) studijų siekiniai:

- Numatoma, kad sėkmingai baigęs fortepijono dalyko studijų programą (B1), studentas gebės profesionaliai atlikti įvairių stilių, žanrų ir formų muzikos repertuarą

Ugdomos kompetencijos:

- gebėjimas pasiekti meninį rezultatą, pasirenkant ir taikant efektyviausias mokymosi technikas ir priemones
- gebėjimas pasinaudoti muzikinės klausos galimybėmis siekiant meninio rezultato ir vertinant atlikimo kokybę
- gebėjimas pasinaudoti muzikos istorijos ir teorijos žiniomis nagrinėjant muzikinį tekstą iš natų
- gebėjimas valdyti kūną ir emocijas scenoje, tausoiant fizinę ir psichinę sveikatą
- gebėjimas organizuoti ir planuoti savo darbą
- gebėjimas ieškoti informacijos (interpretacijos analizių, garso, vaizdo įrašų ir t.t.), ją analizuoti ir racionaliai panaudoti

Atlikimo meno kompetencijų plėtotė (2)

Studijų metodai:

- ❑ individualios paskaitos
- ❑ individualios pratybos
- ❑ repeticijos
- ❑ muzikinio teksto analizė iš natų
- ❑ muzikos klausymas ir analizė
- ❑ informacijos šaltinių analizė

Vertinimo metodai:

- ❑ įskaita (muzikinės programos atlikimas komisijai)
- ❑ egzaminas (muzikinės programos atlikimas komisijai)

Atlikimo meno kompetencijų plėtotė (3)

Vertinimo kriterijai:

Profesionalumas ir meniškumas šiais požiūriais:

- ❑ meninės idėjos suvokimas
- ❑ tikslus pasirinkto repertuaro atlikimas muzikinio teksto požiūriu
- ❑ muzikinio garso meninė kokybė
- ❑ stiliaus pojūtis
- ❑ žanro ir formos pojūtis
- ❑ atitinkamo lygmens virtuoziniai gebėjimai
- ❑ artistiniai gebėjimai
- ❑ repertuaro atitikimas studijų programos reikalavimams, atsižvelgiant į individualius gebėjimus

Kompetencijų plėtotė ir studijų rezultatų įgyvendinimas, numatant pasiekimų lygmenis

IV kursas	Numatytų kompetencijų <u>plėtojimas ir tobulinimas, įgyvendinant asmeninę meninę koncepciją</u>. Pvz.: Studentas gebės laisvai ir kūrybiškai panaudoti atlikimo meno technikos įgūdžius, įgyvendindamas asmenines menines idėjas, kūrybiškai ir racionaliai panaudodamas turimas žinias ir gebėjimus.
III kursas	Numatytų kompetencijų <u>plėtojimas ir tobulinimas, ieškant asmeninės meninės koncepcijos</u>. Pvz.: Studentas gebės racionaliai pasirinkti ir naudoti turimus atlikimo meno technikos įgūdžius ir įgyvendinti kūrybines idėjas, pasirinkdamas reikiamus žinių ir gebėjimų išteklius.
II kursas	Numatytų kompetencijų <u>plėtojimas ir jų taikymas platesnėse veiklos srityse</u>. Pvz.: Studentas gebės panaudoti atlikimo meno technikos įgūdžius grodamas solo ir įvairios sudėties ansambliuose, gebės taikyti efektyviausias mokymosi technikas, analizuoti savo veiklą
I kursas	Numatytų kompetencijų <u>pagrindai ir jų taikymas tam tikrose veiklos srityse</u>. Pvz.: Studentas bus išlavinęs būtinus atlikimo meno technikos įgūdžius grodamas solo, gebės savarankiškai juos tobulinti, pastebės savo trūkumus

Pabaiga

